

[Transcript] Forklart / Sånn slåss Lise Klaveness mot menn i mørk dress

Fotbalet er her for å unne vår bekymring.

Takk for det.

Inne i en arena i Rwanda's hovedstad Kigali

har ledere fra forskjellige fotballforbund over hele verden samlet seg til FIFA-kongressen.

Den mørke arenan er pyntet med fargerike drakter og flagg fra alle verdens fotbalmasjoner.

Det er på dette møte at FIFAs fremtid bestemmes.

Også skal lederen velges.

Hundrevis av menn i mørke dresser reiser seg og klapper anerkjennene.

To give a round of applause, to elect Gianni Infantino as a FIFA-president.

Mitt mellom det står en kvinne i vitt med langt rødt hår.

Det er Norske Lise Klavenes, president i Norges Fotballforbund.

Og hun klapper ikke.

Henneses henger rett ned.

For Lise Klavenes vil ikke gi Norges stemme til FIFA-president Gianni Infantino.

Så vi stemte ikke på han, og da var det eneste måte å gjøre bare å holde henne ned.

Men hjelper det, kan Lise Klavenes fra Morge endre den internasjonale fotbal?

Du hører på forklart fra Aftenbosten, og jeg heter David Vakoni.

I dag er det onsdag 20. mars.

Da Lise Klavenes ble valgt til Norsk Fotballpresident, skjedde det veldig mye i Norsk Fotbal.

En stor debatt om boykot av Katarvem Raste.

Og det lag grunnlaget for at en helt ny type president havnet på toppen av Norsk Fotbal.

Daniel Rød Johansen er sportskommentator i Aftenbosten.

Altså han skriver kommentarer om sport, han kommenterer ikke sport på TV.

Og Daniel kom nettopp hjem fra Ruanda.

Der var det FIFA-kongress for Ryke, hvor en bergenser med rødt langt hår skapte blest ved å ha armene rett ned.

Lise Klavenes var en av Norge's beste fotballspillere.

Hun fikk 73 landskamper for Norge.

Også som spiller var hun en som ikke var redd for å si tydelig fra, spesielt i saker om likestilling i fotbalen.

Det var rett for å bli jurist ved siden av karrieren og jobbet også som det etterpå.

Etter fotbalkarrieren så har hun vært tidens første kvinnerlig ekspert kommentator i Norge i et fotbalvein for herrer.

Og de siste årene har hun jobbet i Norge's Fotballfobin.

Først som militariktør og nå som fotballpresident.

Og hva var det som var så spesielt av hun ble valgt inn som president for Norge's Fotballfobin?

For seg er en fotballpresident så får man jo noen bilder i hovedet. Det er gjerne en eldre mann i mørktress.

Men Lise Klavenes ble jo tidens første kvinnerlig president i Norge fotbal.

Og i tillegg så er hun en helt annen type fotballleder.

Hun fremstår ikke som en klassisk fotballpolitiker som spiller i spillet, men en som er brutalt ærlig i en uærelig verden.

Og nå er det ganske nyaktig et år siden hun ble valgt til å lede norsk fotbal fremover. Så har det skjedd nå siden da?

[Transcript] Forklart / Sånn slåss Lise Klaveness mot menn i mørk dress

Lise Klavenes har jo alltid kjempet for likstilling, og det har hun fortsatt med som president. At Ava Hegeberg, den store stjerne til Norge kom tilbake på landslaget, er mye Klavenes sin fortjenneste.

Men det hun har markert seg alle mest med er kampen på den internasjonale scenen.

For som norsk fotballpresident er hun også involveret i FIFA, det internasjonale fotballforbundet.

Og der har hun måttet være mer politiker enn hun kanskje vil.

For i FIFA har hun en motstander som i aller høyeste grad spiller spillet.

Today I feel...

Katari. Today I feel gay.

I feel like a woman.

Gianni Infantino.

De fleste er vant til å følge et stramt FIFA-manus.

Men Lise Klavenes kjører sitt eget løp, og slik er hun blitt et symbol i kampen om fotballens fremtid.

Det du hørte her var Vegard som tok en treningsøkt på kontorsyssel fra Ajål Produkter mens han forberedte seg til dagens malmøte.

Gå inn på Ajål Produkter enda for å finne ut hvordan du kan halde aktiv arbeidsverdagen samtidig som du får jobben gjort.

Kongressen er færdig med å starte i Ruanda.

Og på scenen setter Gianni Infantino og FIFA-presidenten seg ned.

Han ser noen i salen og gestikulerer veldig seg sikkert med tommeropp og vink.

Men mange kamerar er vent en helt annen vei, for der sitter Lise Klavenes en langpastning unna FIFA-presidenten.

Kamerateam fra flere land flokker seg rundt norske fotballpresidenten, og det blir et veldig tydelig bilde på hvem som er de to hovedpersonene i dette drama.

Og den mannlige hovedpersonen har altså siden 2016 styrt FIFA. Det er jo ikke bare et genialt fotballspil.

Det internasjonale fotballforbundet er det øverste organet som bestemmer over fotballforbundet i de forskjellige landene.

Og 2000-tallet har ikke vært pent for FIFA.

Korrupsionsskandaler har preget organisasjonen, og store deler av ledelsen er blitt byttet ut.

Da kom Gianni Infantino inn i bildet.

Infantino ble solgt inn som en fotballens redningsmann, og i starten var det veldig positiv omtale av ham.

Han kom inn etter at FIFA la med brokket rygget til en stor korrupsionsskandale, og Infantino var mannen som skulle ride opp.

I starten gjorde han et poeng ut av å velge et lavprisselskap, da han skulle ut og fly.

Og medierne slukte det rått, fremstilte det som en ny retning for FIFA.

Men det tok ikke lang tid for lavprisselskap ble til privatfly, og de kontroversielle sakene duktet opp. Som at komitereledret ble presert ut, venskap med autoritære ledere, og nå er Infantino også under etterforskning i Schweiz.

Men som fotballpresident for over 200 landen er likvel Gianni Infantino elsket.

Infantino er en veldig populær mann i store deler av fotballverden, og det handler mye om at han gjør det han kan for å gjøre fotballen så global som mulig.

FIFA er jo en organisation med 211 medlemsland, der alle landen har en stemmevær i valget av

president.

Og mange av de er jo veldig glad for at han ønsker å spre arrangementer og penger så brett som mulig.

Det kan ikke være sånn at Europa skal ha alt på seg selv.

Europa kan ikke være gutten som plukker opp valgen og ikke vil leke med de andre.

Men selv om det kan være gode grunner til å gjøre fotballen global, så mener mange at det også handler om pengene.

En global idret er et globalt marked som blir mer penger til FIFA og mer penger å dele ut til alle landene som kan stemme på ham i et presidentvalg.

Ut i verden er det mange som drar nytte av jobben Infantino gjør, men her hjemme er det helt andre ting som veier tyngst i dommen over Infantino-styret.

Blandt annet, alle kontroversjene rundt VM i Qatar. Og det har vi snakket mye om før.

Men kort forklart, FIFA er blitt anklaget for korrupsjon i tildelingen av VM til Qatar.

Og Qatar har fått mye kritikk, blant annet for arbeidsforholdene for migrantarbeidere som har bygget stadionene som fotballspillerne spilte på.

Og den kritikken fikk seg en oppsving da Lise Klavnes ble leder i Norges fotballforbund, og skulle tale foran alle fotballtopperne i FIFA-kongressen i fjord, da i Doha i Qatar.

Kongressen i Doha i fjord så ut til å bli en hvilken som helst kongress, med et stramt FIFA-regi, taler, snakker om økte inntekter og så videre.

Helt til Lise Klavnes kom å forstyrre telefesten. Hun steg opp på podiet, og da var det nok ikke så mange som kjente hva som var i ferden med å se.

De visste at hun skulle holde en tale, men det var noe med hvor direkte hun angrep av tildelingen av VM til Qatar, og alle de uakseptable konsekvensene av tildelingen som hun sa, som traf som et knyttneverslag.

Brunnen til at det fikk en sånn sprengkraft er jo at disse kongressene egentlig ikke er en arenapådiskusjon i det hele tatt, så i det øyeblikket markerte hun en helt ny form for motstandskamp.

Hvordan var reaksjonen etter det?

Det første som beskjedde var at andre fotbolltopper gikk opp på podiet og snakket henne ned.

Inkludert VM-chefen i Qatar og FIFA-president Infantino.

Det var tydelig at de ikke var fornøyd med tallen.

Infantino hadde jo også hatt en del kontakt med Klavnes i forkant med oppmuntrene meldinger, men etterpå har han ikke hørt noen ting fra ham.

I etterkant fikk en masse oppmerksomhet fra internasjonale medier, men forløb, jeg har ikke motstandskapen, hatt veldig stor effekt.

For Qatar fikk gjennomført VM som de ville, og Infantino ble gjennevlt for fire nye år.

Hvorfor gidder Klavnes å ta opp kampene når det er så overveldende flere som fortsatt elsker Infantino?

Altså, hva er målet vil hun bli FIFA-president selv?

Jeg tror ikke Klavnes har lyst til å bli FIFA-president i det hele tatt.

Det ville nok vært et brydd med mye av det hun står for, hvis hun skulle lykkes med det.

Men det handler jo om de små steget.

Klavnes skjønner jo selv at hun ikke kommer til å snu FIFA på hodet.

Hun prøver sakte men sikkert å ændre en kultur, få mer lys inn i en mørk organisasjon.

[Transcript] Forklart / Sånn slåss Lise Klaveness mot menn i mørk dress

Og for eksempel var du et forslag fra Norge som gjorde at migrantarbeider i Qatar i det hele tatt ble nevnt på denne kongressen i Rwanda.
Hadde ikke Norge kommet med det forslaget, ville den eneste omtantnet i Qatar vært at Infantino igjen kaldte det tidens beste ven.
Jeg tror på endring, men det er klart Norge kan ikke gjøre noe alene.
Så vi må finne de sakerne der vi kan påvirke.
Så det hun driver med er jo påvkningsarbeid. Selv om Infantino seiersvant blir en valg, så ser man jo at kritikken fra Klavnes går inn på ham.
For eksempel kommer han med et stick til kritikerne rett etter at han ble valgt.
Let me simply thank all of you.
All those who love me, then I know there are so many.
And those who hate me, I know there are few.
I love you all.
Of course today especially.
Utspillet vittner om at Infantino får med seg kritikken fra Klavnes og vestelige medier.
Og det er kanskje et første steg.
Ja, så kanskje ikke skjer en stor forandring i de neste årene, men noe på sikt.
Ja, det er jo kampen om myseskrippene.
Og så kan man jo se, man kan jo tolke det som skjedde nå på to måter.
Enten kan man se det som at glasset er halvtomt.
Alt er håpløst, og det er jo mulig å snu FIFA.
Eller man kan se at glasset er halvfullt.
Og se hvor retrologisk mye som faktisk har skjedd på bare noen få år.
For bare det at Lise Klavnes er president i norsk fotball.
Og at Qatar ble diskutert på Kongressen.
Vil det være utenkelig for bare noen få år siden?
Du har hørt en podcast fra Aftenposten.
Det var Daniel Rød Johansen som forklarte hvorfor Lise Klavnes sto med henne rett ned i Roanda forriuket.
Lydende har hørt er fra NRK, FIFA og nyhetsbureauet AP.
Episoden er laget av igjen i Fjølund, Trond og Odin Johansen og meg David Vekony.
Resten av forklart er Synes Sjøhol, Philip A. Johansborg, Olaf Eggetvik og Anders Weberg.
Takk for at du hørte på.
Da har vi akkurat spilt inn ny episode med Javad Elbakalli.
Ja, det var hyggelig.
Han har kommet med betimelig kritikk og exit.
Ja, ved å si.
Myros av Serien Girls.
Mer enn jeg hadde forventet.
Og du har virkelig lagt ut Ben Affleck.
Ja, han går til å bli så syr, når han hører dette.
I tillegg har vi snakket om Durek Veretts forsøk på boyband.
Ja, og veldig mye mer.
Det kan du høre hos POP-rådet i Aftenposten-appen eller hos Podmyk.